

Fullmäktige 12.06.2023 § 71

§ 71

Fråga om oanpassade kostnader som tillfaller staden vid inrättandet av välfärdsområdet

Beredning och upplysningar:
Kattelus Johanna
Jyrkkä Maria
fornamn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande
Stadsstyrelsen

Fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på Mika Poutalas m.fl. fråga 12.12.2022 om oanpassade kostnader som tillfaller staden vid inrättandet av välfärdsområdet och konstaterar att frågan är slutbehandlad.

Behandling

Beslut

Fullmäktige:
Stadsstyrelsens förslag godkändes enhälligt.

Redogörelse

Ledamot Mika Poutala och 17 andra ledamöter lämnade 12.12.2022 in följande fråga:

Vad tänker staden göra i fråga om de oanpassade kostnaderna (15 miljoner euro)? De nya välfärdsområdena inleder sin verksamhet 1.1.2023. Av denna anledning har den personal som överförs från stadens stöd- och förvaltningstjänster samt de kostnader som överförs utretts. Enligt en preliminär uppskattning uppgår de oanpassade kostnaderna för staden till cirka 15 miljoner euro. Vad tänker staden göra för att Esbo inte ska behöva betala extra kostnader?

Svar på frågan

Frågan föranleds av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet, som trädde i kraft 1.1.2023. Reformen har en betydande inverkan på stadens ekonomi. Kostnaderna för social- och hälsovården och räddningsväsendet hör inte längre till stadens ekonomi, men i motsvarande grad minskar stadens skatte- och statsandelsinkomster. Kommunernas kommunalskattesatser minskar med 12,64 procentenheter och stadens andel av samfundsskatten med en tredjedel. Statsandelarna för de uppgifter som överförs till välfärdsområdet tilldelas inte längre kommunerna. Från Esbo överförs betydligt mer intäkter än kostnader till finansiering av välfärdsområdet. Av detta ersätter staten 60 procent med en permanent förändringsbegränsare. Förändringsbegränsaren blir en statisk del av det nya statsandelssystemet. I förändringsbegränsaren görs inga indexhöjningar eller andra höjningar, vilket försvagar stadens ökning av de internt tillförda medlen.

Förberedningen av reformen medförde stora driftsförändringar för staden och förutsatte rikligt med bindande förhandsredovisning, trots att det fanns och fortfarande finns många osäkerhetsfaktorer kring den framtida finansieringen. Fullmäktigefrågan hänför sig till den kalkyl över kostnadsandelar som staden sammanställde 2022, och som består av de andelar som lämnar staden efter ändringen, samt de kalkylerade kostnaderna som staden ska bära. I och med att personal och egendom överförs till välfärdsområdet, minskar stadens interna behov av tjänster (till exempel IT, personaladministration, upphandling och lokaler), men dessa administrativa kostnader kan inte helt anpassas, det vill säga dras av från staden. Hos staden förblir anställda, lokaler och interna tjänster som delvis behövs för social- och hälsovård, men som förblir i stadens förvaltning. Kalkylmässigt var denna oanpassade andel i situationen i augusti 2022 ca 15 miljoner euro, vilket nämndes i frågan.

En del av dessa icke-anpassade kostnader kommer att försvinna under de närmaste åren, då bland annat hyreslokalerna minskar när hyresavtalen löper ut, vilket effektiviserar förvaltningen av lokaler. Även andra ansvarsförbindelser upphör, varvid funktionerna i fråga kan uppdateras så att de motsvarar den återstående organisationens behov. Staden har redan vidtagit åtgärder för att effektivisera förvaltningen och hela sin verksamhet. Ovan nämnda oanpassade kostnader granskas också som en del av den bedömning som görs under 2023–2024 för stadens optimala organisationsstruktur samt av de stöd- och förvaltningstjänster som behövs i stadens nya organisation.

Dessutom måste man konstatera att vårdsreformens ekonomiska konsekvenser blir klarare först under innevarande år. Statsandelarna har sagts kompensera för förändringssituationen så att balansen i kommunernas ekonomi inte ändras år 2023 på grund av reformen. Vid beredningen av budgeten för 2024 beaktar staden nivån på de preciserande social- och hälsovårdskostnaderna också i fråga om de oanpassade kostnaderna.

Också de nya målen i regeringsprogrammet drar upp riktlinjer för stadens ekonomi i fortsättningen. Dessa mål med konsekvenser för staden torde bli kända först på hösten.

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 22.5.2023 § 160

Förslag

Föredragande
Stadsdirektör Mäkelä Jukka

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på Mika Poutalas m.fl. fråga 12.12.2022 om oanpassade kostnader som tillfaller staden vid inrättandet av välfärdsområdet och konstaterar att frågan är slutbehandlad.

Behandling

Beslut

Stadsstyrelsen:
Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Beslutshistoria

Bilaga

Tilläggsmaterial

- Valtuustokysymys Mitä kaupunki aikoo tehdä sopeutumattomien kulujen 15 M€ suhteen hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa

För kännedom